

OBSAH

ÚVOD	6
1. HUMANIZACE CIZOJAZYČNÉHO VYUČOVÁNÍ	9
2. FILOZOFICKÁ, HISTORICKÁ A PEDAGOGICKÁ VÝCHODISKA WALDORFSKÉ PEDAGOGIKY	12
2.1 Antroposofie jako myšlenkový základ pedagogiky Rudolfa Steinera	12
2.2 Vznik a rozvoj waldorfského školství	15
2.3 Učební plán a cíle waldorfské pedagogiky	18
2.4 Principy waldorfské pedagogiky	20
3. VÝUKA CIZÍCH JAZYKŮ VE WALDORFSKÉ PEDAGOGICE.....	24
3.1 Pojetí jazyka z pohledu antroposofie	24
3.2 Cíle výuky cizích jazyků	28
3.3 Vedení hodin v cizím jazyce	30
3.4 Cizojazyčná výuka v jednotlivých ročnících	32
3.4.1 1. třída	32
3.4.2 2. třída	34
3.4.3 3. třída.....	35
3.4.4 4. třída	36
3.4.5 5. třída	40
4. SPECIFIKA VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ NA WALDORFSKÝCH ŠKOLÁCH	42
4.1 Cizí jazyky od první třídy	42
4.2 Poezie, próza, písně a jazyková cvičení.....	44
4.3 Průpovědi	47
4.4 Učební materiály	48
4.5 Elektronická média	50

4.6	Rytmus a dýchající výuka	51
4.7	Sborová práce	53
5.	NĚKTERÉ PRAKTICKÉ ASPEKTY SOUVISEJÍCÍ S VÝUKOU CIZÍCH JAZYKŮ	55
5.1	Volba cizích jazyků	55
5.2	Časová dotace	56
5.3	Kompetence učitele	57
5.4	Organizace a příprava hodin	58
5.5	Domácí příprava žáků	63
5.6	Práce s rodiči	63
6.	REALIZACE VÝUKY CIZÍCH JAZYKŮ V PRAXI	66
6.1	Jak je reálně uskutečňována výuka cizího jazyka na prvním stupni?	68
6.1.1	První třída - průběh hodiny	69
6.1.2	První třída - analýza hodiny	71
6.1.3	Třetí třída - průběh hodiny	73
6.1.4	Třetí třída - analýza hodiny	75
6.1.5	Dramatizace v cizích jazycích	76
6.2	Kdy a jakým způsobem je vyučováno čtení a psaní?	81
6.2.1	Kdy zahájit čtení a psaní?	81
6.2.2	Počátky čtení a psaní	82
6.2.2.1	1.-3. třída	83
6.2.2.2	4. třída	86
6.2.2.3	5. třída	87
6.3	Jaké učební strategie mohou být rozvíjeny ve výuce cizích jazyků na prvním stupni?	90
6.3.1	Spontánně používané učební strategie žáků	91
6.3.1.1	Odezírání z úst	91
6.3.1.2	Rytmus podporující učení	92
6.3.1.3	Eliška	93

6.3.2	Rozvoj učebních strategií žáků	97
6.3.2.1	Odhadování významu slov.....	97
6.3.2.2	Globální porozumění souvislému textu	97
6.3.2.2.1	Písničky a říkanky.....	98
6.3.2.2.2	Popis osoby – práce s maňáskem	99
6.3.2.2.3	Vyprávění příběhů	101
6.3.2.2.4	Vyprávění na pokračování.....	102
6.3.2.3	Učit se učit a jazykové uvědomění	105
6.4	Jak učitelé chápou a uskutečňují cíle ve výuce cizích jazyků?	109
6.4.1	Cíle v pojetí učitelů cizích jazyků	110
6.4.2	Role komunikativního cíle	113
6.5	Jak přistupují učitelé k práci s učebnicemi a výukovými materiály?	115
6.6	Jaké názory mají učitelé na způsob výuky cizích jazyků na waldorfských školách a na schopnosti žáků učit se cizí jazyk?	120
6.6.1	Názory na úroveň výuky	120
6.6.2	Názory na schopnosti žáků	122
7.	ZÁVĚRY.....	124
8.	PŘÍLOHY.....	133
9.	SUMMARY	163
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	166
	REJSTŘÍK	171